

Praktické případy.

Příspěvek ku praxi §§ 151., 246. a 247. ob. z. obč.

Mechanik A. zažaloval řeznického tovaryše B. na zaplacení kupní ceny za kolo.

I. soudce žalobu zamítnul, maje za to, že k uzavření kupní smlouvy nedošlo.

Žalobce se odvolal, žalovaný odvolání zodpověděl a zároveň předložil křestní list, dle něhož v čase uzavření udánlivé kupní smlouvy žalovaný teprve 19 let stár byl, pročež dodatečně namítnul též neplatnost smlouvy z důvodu tohoto; v řízení před I. soudcem, ač žalovaný se svým právním zástupcem se dostavil, o stáří žalovaného se zmínka nestala.

Stolice odvolací žalobě vyhověla (s obmezením §§ 151. a 246. ob. z. obč. ohledně předmětu evt. exekuce), uznavši dotyčnou kupní smlouvu za perfektní a příjmy žalovaného v době její uzavření ku zaplacení kola za dostatečné.

Nejvyšší soud dovolání žalovaného nevyhověl.

Důvody.

Na řízení procesním, jež zahájeno jest o této žalobě a tudíž také na řízení odvolacím nelpí zmatečnost naznačená v § 477. č. 5 c. ř. s., a není tudíž dovolacího důvodu čísla 1. § 503. c. ř. s.

Neboť žalovaný přiznal, že se v době, kdy nabyl sporné kolo, nalézal mimo zaopatření svého otce, že jako řeznický pomocník samostatně výživu svoji si hledal a že jako pomocník řeznický kromě celého zaopatření měsíční mzdu 24 K bral.

Byl tudíž vzhledem k ustanovením §§ 151. a 246. obč. zák. nade vší pochybnost oprávněn uzavíratí právoplatně smlouvy bez intervence svého zákonného zástupce ohledně výdělků ze své práce.

Mohl tudíž také uzavřítí smlouvu kupní, resp. směnnou ohledně kola, stranou žalující tvrzenou, a to tím spíše, poněvadž nepotřeboval kola podle zjištění soudu odvolacího snad k účelům sportu, nýbrž ku snadnějšímu vykonávání svého povolání.

Při tomto stavu věci nemůže býti také o tom pochybnosti, že smlouva kupní, pokud se týče směnná, uzavřena byla, jest-li vůbec — právě jen vzhledem ku výdělků z práce, který žalovaný bral.

Je-li však předmětem sporu jen to, s čím nezletilec vedle §§ 151., 246. a 247. obč. zák. volně může nakládati, nepotřebuje nezletilec ve sporu také spolupůsobení svého zákonného zástupce (§ 2. c. ř. s.).

Co pak perfektnosti smlouvy se týče, tu okolnosti žalovaným samým doznané, že se žalobcem o koupi, pokud se týče směny kola vyjednával, že si kolo mu zasláné podržel a ho přes rok používal,

ano že ho dokonce opětně k žalobci ku správě dal a že ho i tehdy nevrátil, když se výše doplatku dověděl, úplně stačí, aby se předpokládalo, že smlouva kupní uzavřena byla jednáním konkludentním dle § 863. obč. zák.

(Rozh. z 16./5. 1906, č. 6743.)

Bb.

Závěť sepsaná jazykem, iemuž zůstavitel nerozumí, jest neplatnou. Doložka »jako svědek poslední vůle« při podpisu svědka jest nezbytná, sic jest podpis neplatným. Svědci, nerozumějící s dostatek jazyku pořizovatelovu, jsou středky nezpůsobilými.

Nezl. J. L. podal svým poručníkem žalobu na své příbuzné, žádaje za zjištění, že písemná závěť M. P-ové jest co do formy i co do obsahu neplatnou poslední vůlí.

První stolice žalobu zamítla; druhá jí však vyhověla z těchto

d ů v o d ů :

Odvolací důvod nesprávného právního posouzení sporné záležitosti dlužno z obou stránek, na něž odvolatel poukázal, za odůvodněný pokládati.

Zákon žádá v § 579. o. z. obč. u allografních písemných posledních pořízení vedle vlastnoručních podpisů všech tří svědků na listině samé také ještě, aby se svědkové podepsali jako »svědkové poslední vůle«; v tomto případě podepsali se M. K. a J. K., již byli ku zřízení testamentu přibráni, pouze jako »svědci«, pisatel testamentu J. S. připojil však ku svému podpisu označení své funkce jako starosty; tento codicill, ježto mu právě zmíněná zákonná náležitost chybí, jest tudíž dle § 601. o. z. o. neplatný.

I kdyby se judikatura spokojila podpisem pouze »jako svědek«, tož přece dlužno považovati připojení jiné kvality svědkovy (v našem případě připojení kvality jako starosty u podpisu J. S.) za zcela nedostatečné (Unger § 10. pozn. 8.). § 580. o. z. o. obsahuje pouze pravidlo i dlužno proto usuzovati, že, nedbá-li se ostatních formalit, jež nejsou výslovně označeny jako »opatrnost«, má to za následek neplatnost posledního pořízení.

Odvolací soud měl za to, že ustanovení §§ 579. a 581. o. z. obč. dlužno v tomto případě co nejpřesněji interpretovati, ježto nezl. žalobce by, kdyby poslední pořízení M. P-ové zůstalo v platnosti, obdržel jen šestinu onoho dědického dílu, jenž by mu připadl při zákonné posloupnosti.

Poslední pořízení nemůže se však také uznati za platné, hledíc k němu s druhého odvolatelem uvedeného stanoviska, totiž že závěť sepsána jest řečí zůstavitelce nesrozumitelnou.